NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
VERICA TRSTENJAK
prednesené 3. mája 2007 [1]

I — Úvod

1. V tomto konaní predložil portugalský Supremo Tribunal Administrativo (Najvyšší správny súd) Súdnemu dvoru päť prejudiciálnych otázok o výklade nariadenia Rady (EHS) č. 1697/79 z 24. júla 1979 o dodatočnom vyberaní dovozných alebo vývozných ciel, ktorých zaplatenie nebolo od deklaranta požadované, za tovary deklarované v colnom režime, na ktorý sa vzťahuje povinnosť zaplatiť takéto clo [*neoficiálny preklad*] [2], pričom toto nariadenie bolo medzičasom zrušené.

2. V spore vo veci samej sa spoločnosť ZF Zefeser — Importação e Exportação de Produtos Alimentares L[da] (ďalej len „ZF Zefeser“) a portugalské daňové orgány sporia o zákonnosť colného výmeru obsahujúceho úpravu dlžného cla, ktorý od spoločnosti ZF Zefeser vyžaduje, aby dodatočne zaplatila nevybrané clo. Zatiaľ čo je ZF Zefeser názoru, že dodatočnému vyberaniu dovozného cla bráni skutočnosť, že medzičasom uplynula všeobecná trojročná premlčacia doba obsiahnutá v článku 2 ods. 1 nariadenia, daňové orgány odkazujú na výnimku upravenú v článku 3, podľa ktorej sa uvedená doba neuplatňuje vtedy, keď príslušné orgány zistia, že v dôsledku trestne stíhateľného skutku nedokázali určiť presnú sumu dovozného cla alebo vývozného cla, ktoré malo byť v súlade so zákonom z predmetného tovaru zaplatené. Preto sa namiesto toho uplatňuje 10-ročná premlčacia doba upravená vnútroštátnym právom.

3. Ide tu v zásade o otázku, ktorý orgán má právomoc s právnymi účinkami pre právo Spoločenstva určiť, či konkrétne správanie dlžníka treba považovať za „trestne stíhateľný skutok“ v zmysle článku 3 nariadenia č. 1697/79. Uvedenú právomoc si nárokujú portugalské colné orgány, ktoré sa opierajú o znenie a štruktúru zmieňovaných ustanovení. ZF Zefeser proti uvedenému tvrdeniu namieta tvrdiac, že taký výklad je nezlučiteľný

1 — Jazyk prednesu: nemčina.
2 — Ú. v. ES L 197, s. 1.

so zásadami právnej istoty a prezumpciou neviny, ktoré predpokladajú konečné odsúdenie trestným súdom.

Taký úkon však nemôže byť uskutočnený po uplynutí obdobia troch rokov odo dňa zápisu do účtovnej evidencie súm pôvodne požadovaných od colného dlžníka, alebo keď neexistuje zápis do účtovnej evidencie, odo dňa vzniku colného dlhu týkajúceho sa predmetného tovaru.“ [*neoficiálny preklad*]

II — Právny rámec

A — *Právna úprava Spoločenstva*

5. Článok 3 nariadenia č. 1697/79 upravoval odchýlku od všeobecnej trojročnej premlčacej doby:

1. Ustanovenia uplatniteľné pred nadobudnutím účinnosti Colného kódexu Spoločenstva

4. V období medzi 1. júlom 1980 a 31. decembrom 1993 boli premlčacie doby uplatniteľné na úkony smerujúce k dodatočnému vyberaniu dovozného cla určované v súlade s článkom 2 ods. 1 nariadenia č. 1697/79, ktorý znel:

„Ak príslušné orgány konštatujú, že dôvodom, pre ktorý nemohli určiť presnú výšku dovozného alebo vývozného cla, ktorému podľa zákona podlieha tovar, je trestne stíhateľný skutok, doba stanovená v článku 2 sa nepoužije.

„Ak príslušné orgány konštatujú, že colnému dlžníkovi nebolo vymerané celé dovozné alebo vývozné clo alebo jeho časť, ktoré je dlhované za tovar deklarovaný v colnom režime, s ktorým sa spája povinnosť toto clo zaplatiť, začnú konanie smerujúce k vybratiu takého nezaplateného cla.

V takom prípade príslušné orgány vyberú clo v súlade s platnými predpismi členských štátov upravujúcimi túto oblasť.“ [*neoficiálny preklad*]

2. Colný kódex

6. Nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva [3] (ďalej len „CKS“), ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 1994 a ktorým bolo zrušené nariadenie č. 1697/79, [4] stanovuje v článku 221 ods. 3:

„Oznámenie dlžníkovi sa neuskutočňuje po uplynutí lehoty troch rokov odo dňa, kedy vznikol colný dlh. Avšak tam, kde colné orgány nemohli určiť presnú sumu splatnú podľa zákona v dôsledku konania, ktoré by mohlo viesť k trestnému súdnemu konaniu, sa môže takéto oznámenie, pokiaľ to povoľujú platné právne predpisy, urobiť po uplynutí takejto trojročnej lehoty.“

B — *Vnútroštátne právo*

7. V súlade s článkom 34 ods. 1 Código de Processo Tributário (zákonník o daňovom konaní), ktorý bol účinný v čase vzniku skutkových okolností v konaní vo veci samej, v jeho podobe vyplývajúcej zo zákonného dekrétu č. 154/91 z 23. apríla 1991, mali portugalské daňové orgány lehotu 10 rokov na začatie konania na dodatočné vybratie dovozného cla, ak v dôsledku podvodného konania nebolo možné správne určiť sumu colného dlhu.

III — Skutkový stav, spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

8. V októbri 1993 vyložila loď prichádzajúca z Turecka v portugalskom prístave Setúbal určité množstvo oleja, ktoré bolo určené na dodanie spoločnosti ZF Zefeser, zatiaľ čo zvyšok nákladu oleja na palube bol voči colným orgánom deklarovaný ako tovar na tranzit. Loď potom pokračovala v plavbe do Ceuty (Španielsko), kde mal byť vyložený uvedený zvyšok oleja. Podľa informácií poskytnutých španielskymi orgánmi tam však uvedená loď priplávala bez uvádzaného nákladu.

9. Na základe uvedených informácií vydali 9. apríla 1997, teda tri roky po udalostiach, ktoré viedli k vzniku colného dlhu,

3 — Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307.
4 — Pozri článok 251 ods. 1 nariadenia č. 2913/92.

colné orgány v Setúbale colný výmer obsahujúci úpravu dlžného cla spoločnosti ZF Zefeser. V dôsledku trestného oznámenia z 18. marca 1997 podaného colným orgánom sa začalo trestné stíhanie týkajúce sa spoločníkov spoločnosti za trestné činy pašovania, falšovania dokumentov, podvodu a založenia zločineckej skupiny.

10. Zároveň s trestným stíhaním napadla spoločnosť ZF Zefeser colný výmer na portugalských daňových súdoch okrem iného tvrdiac, že colný dlh je premlčaný. Príslušný portugalský súd, Tribunal Tributário de Primeira Instância (daňový súd prvého stupňa) žalobu zamietol z toho dôvodu, že príslušná premlčacia doba predstavovala 10 rokov a nie tri, keďže boli spáchané trestne stíhateľné skutky.

11. Dňa 12. októbra 2004 bol uvedený rozsudok zrušený Tribunal Central Administrativo (ústredný správny súd). Súd svoje rozhodnutie odôvodnil uplatniteľnosťou trojročnej premlčacej doby uplynutej po medzičasom vydanom rozsudku Supremo Tribunal de Justiça (Najvyšší súd), ktorý potvrdil a vyhlásil za konečný rozsudok v trestnej veci Tribunal Judicial de Setúbal (Trestný súd Setúbal) z 10. januára 2001, ktorým boli obvinené osoby oslobodené spod obžaloby z dôvodu nedostatku dôkazov.

12. Portugalské ministerstvo financií potom podalo odvolanie na Supremo Tribunal Administrativo proti rozsudku Tribunal Central Administrativo vydanému v rámci správneho súdnictva.

13. Vnútroštátny súd si želá vedieť, či je z hľadiska práva Spoločenstva povolené odchýliť sa od všeobecnej trojročnej premlčacej doby vtedy, keď indície iba poukazujú na existenciu trestného činu, v dôsledku ktorého bolo začaté trestné stíhanie, ktoré však neviedlo k usvedčeniu súdom. Konkrétne sa vynára otázka, či by široký výklad článku 3 nariadenia mohol obmedziť práva dlžníka v tom zmysle, že by mohol umožniť správnym orgánom prostredníctvom podania trestného oznámenia neprimerane predĺžiť dobu, počas ktorej majú začať konanie na dodatočné vybratie dovozného cla.

14. Supremo Tribunal Administrativo vzhľadom na to, že bol názoru, že existuje rozpor vo výklade článku 3 nariadenia č. 1697/79, rozhodol položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Môže sa kvalifikácia ‚trestne stíhateľného skutku' [*neoficiálny preklad*]

v zmysle článku 3 nariadenia Rady (EHS) č. 1697/79 z 24. júla 1979 chápať jednoducho ako kvalifikácia colným orgánom alebo ako kvalifikácia príslušného trestného súdu?

2. Ak platí druhá možnosť, postačí iba začatie trestného stíhania príslušným orgánom činným v trestnom konaní (v prípade Portugalska Ministério Público (prokuratúra)] alebo je nevyhnutné, aby bol dlžník v predmetnom trestnom konaní odsúdený?

3. Ak aj tu platí druhá možnosť, musí byť vyvodený odlišný záver v závislosti od toho, či súd oslobodí dlžníka spod obžaloby na základe zásady *in dubio pro reo*, alebo preto, že bolo dokázané, že dlžník nespáchal trestný čin, o ktorý v konaní ide?

4. V prípade, že prokuratúra nezačne stíhať dlžníka, pretože usúdila, že neexistujú dôkazy o tom, že bol spáchaný trestne stíhateľný skutok, aké z toho treba vyvodiť následky? Bráni toto rozhodnutie začatiu konania smerujúceho k vybratiu dlžného cla?

5. V prípade, že prokuratúra alebo samotný trestný súd rozhodnú o zastavení trestného stíhania z dôvodu premlčania trestného stíhania, znamená takéto rozhodnutie, že nebude možné začať konanie smerujúce k vybratiu dlžného cla?“

IV — Konanie pred Súdnym dvorom

15. Žaloba z 11. januára 2006 bola zapísaná do registra kancelárie Súdneho dvora 6. februára 2006.

16. Písomné pripomienky predložili, v rámci lehoty predpísanej na účely článku 23 Štatútu Súdneho dvora, spoločnosti ZF Zefeser, portugalská vláda, Írsko a Komisia.

17. Na pojednávaní 1. marca 2007 sa na účel uskutočnenia prednesov zúčastnili zástupcovia účastníkov, ktorí predložili písomné pripomienky.

V — Hlavné tvrdenia účastníkov konania

A — *Prvá a druhá otázka*

18. Portugalská vláda, Írsko a Komisia sa opierajú o ustanovenie článku 2 nariadenia, podľa ktorého je výlučne v právomoci vnútroštátnych colných orgánov klasifikovať konanie ako „trestne stíhateľný skutok". Spoločne so systematickým zaradením uvedených ustanovení je uvedený výklad podporený tiež znením článku 3 nariadenia, ktorý nevyžaduje, aby bola dotknutá osoba odsúdená. Okrem toho poukazujú na vec Meico-Fell,[5] v ktorej Súdny dvor určil, že colné orgány majú právomoc viesť konanie na dodatočné vybratie dovozného cla.

19. ZF Zefeser proti uvedenému tvrdeniu namieta a uvádza, že skutok môže byť označený za trestný čin, iba ak bol za taký označený konečným rozsudkom. Iba za uvedených okolností môže byť dodatočné vyberanie cla založené na udávanom porušení trestného práva. Zásady právnej istoty a prezumpcia neviny bránia tomu, aby právne hodnotenia uskutočnené colnými orgánmi a prokuratúrou slúžili ako základ pre dodatočné vyberanie.

5 — Rozsudok z 27. novembra 1991, C-273/90, Zb. s. I-5569.

B — *Tretia otázka*

20. Čo sa týka dôsledkov, ktoré treba vyvodiť v prípade oslobodenia spod obžaloby, portugalská vláda a Írsko tvrdia, že rozhodujúce je jednoducho spáchanie trestne stíhateľného skutku a nie výsledok trestného súdneho konania.

21. Naopak, Komisia zastáva názor, že lehotu v článku 3 nariadenia nemožno v tejto veci uplatniť, pretože v predmetnom trestnom konaní proti spoločníkom ZF Zefeser nemohol byť preukázaný žiaden trestne stíhateľný skutok.

22. ZF Zefeser súhlasí s uvedeným názorom a navyše tvrdí, že zásada jednotnosti právneho systému bráni prijatiu dvoch vzájomne rozporných rozhodnutí, teda oslobodenia spod obžaloby vo sfére trestného práva a odsúdenia v oblasti colného práva.

C — *Štvrtá a piata otázka*

23. Portugalská vláda, Írsko a Komisia odkazujú na svoje odpovede na prvú otázku, podľa ktorej je rozhodujúce iba rozhodnutie colných orgánov. Preto nestíhanie trestného činu alebo ukončenie trestného stíhania nebráni dodatočnému vybratiu dovozného cla po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby.

24. ZF Zefeser zastáva názor, že štvrtá otázka nie je nevyhnutná pre rozhodnutie v spore vo veci samej, keďže v tejto veci bolo trestné stíhanie začaté. Čo sa týka piatej otázky, navrhuje, aby vzhľadom na zásadu prezumpcie neviny bola odpoveď na uvedenú otázku taká, že ukončenie trestného stíhania bráni dodatočnému vyberaniu dovozného cla.

VI — Právne posúdenie

A — *Úvodné pripomienky*

25. Článok 2 ods. 1 a článok 3 nariadenia č. 1697/79 a článok 221 ods. 3 a ods. 4 CKS predstavujú ustanovenia práva Spoločenstva, ktoré stanovujú lehoty, v rámci ktorých môžu príslušné orgány od dlžníka dodatočne vybrať akékoľvek platby, ktoré neboli vybraté. Nepredstavujú teda iba procesné pravidlá; obsahujú namiesto toho hmotnoprávne premlčacie doby, ktorých uplynutie má hmotnoprávne dôsledky z hľadiska colného práva Spoločenstva, teda zánik colného dlhu. [6]

26. Všeobecnejšie treba poznamenať, že podľa ustálenej judikatúry sa vo všeobecnosti predpokladá, že procesné pravidlá sa uplatňujú na všetky konania prebiehajúce v čase, keď nadobudli účinnosť, zatiaľ čo hmotnoprávne pravidlá sa zvyčajne vykladajú tak, že sa neuplatňujú na situácie existujúce pred tým, ako nadobudli účinnosť. [7] Aby sa určilo, ktoré ustanovenia upravujú dodatočné vyberanie, je rozhodujúci deň, v ktorý bolo prijaté colné vyhlásenie. Teda ak bolo vyhlásenie prijaté pred 1. januárom 1994, dodatočné vyberanie sa spravuje článkom 2 nariadenia

6 — Rozsudok z 23. februára 2006, Molenbergnatie, C-201/04, Zb. s. I-2049, body 39 až 41.

7 — Rozsudky zo 6. júla 1993, CT Control (Rotterdam) a JCT Benelux/Komisia, C-121/91 a C-122/91, Zb. s. I-3873, bod 22; zo 7. septembra 1999, De Haan, C-61/98, Zb. s. I-5003, bod 13; zo 14. novembra 2002, Ilumitrónica, C-251/00, Zb. s. I-10433, bod 29, a Molenbergnatie, už citovaný v poznámke pod čiarou, bod 31.

č. 1697/79. [8] To je situácia uplatniteľná v tejto veci, keďže v deň, v ktorý došlo k skutkovým okolnostiam, z ktorých vznikol spor vo veci samej, teda keď bol olej pôvodne dovezený do prístavu v Setúbale v októbri 1993 a zvyšný náklad lode bol deklarovaný portugalským colným orgánom ako tovar na tranzit, bolo uvedené nariadenie stále účinné.

27. Pokiaľ ide o spor vo veci samej, treba preto odkázať na jednej strane na hmotnoprávne pravidlá obsiahnuté v právnej úprave účinnej pred uplatňovaním CKS a na druhej strane procesné pravidlá obsiahnuté v CKS.

B — *Analýza prejudiciálnych otázok*

1. Prvá otázka

28. Prostredníctvom svojho návrhu na začatie prejudiciálneho konania poskytuje vnútroštátny súd príležitosť preskúmať základné aspekty vnútroštátneho procesného práva a organizácie štátu. Hlavná otázka, o ktorú ide, sa týka právnych účinkov rozhodnutí prijatých orgánmi vnútroštátneho trestného súdneho systému na colné právo Spoločenstva, čo je oblasť práva, ktorá teraz po dokončení colnej únie Spoločenstva patrí najmä do jeho výlučnej zákonodarnej právomoci, [9] ale ktorá je v rámci priameho administratívneho vykonávania práva Spoločenstva členskými štátmi uplatňovaná predovšetkým vnútroštátnymi orgánmi. [10]

a) Prípustnosť

29. Po prvé je nevyhnutné pripomenúť, že prípustný predmet návrhu na začatie prejudiciálneho konania v rámci konania o prejudiciálneho otázke podľa článku 234 ES sa môže týkať výlučne otázky položenej sudcom vnútroštátneho súdu o platnosti alebo výklade práva Spoločenstva. Naopak, Súdny dvor nemôže poskytovať odpoveď na

8 — HAMPEL, H.: Die Nacherhebung von Einfuhr- oder Ausfuhrabgaben nach dem Zollkodex, *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern*, č. 3 (2000), s. 110. SCHEUER, P.: Die Verjährung im gemeinschaftlichen Versandverfahren, *Recht der internationalen Wirtschaft*, č. 12 (1994), s. 1038, poukazuje na to, že ani CKS, ani nariadenie Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 111, s. 88; Mim. vyd. 02/006, s. 3), nie sú retroaktívne. Existujúce veci musia byť preto vyriešené v súlade so zásadou *„tempus regit actum"*. Z uvedenej zásady vyplýva, že posúdenie právnych následkov situácie treba určovať v súlade s právnymi ustanoveniami účinnými v čase, keď došlo k predmetným udalostiam.

9 — SACK, J.,in: DAUSES, M. (ed.), *Handbuch des EU-Wirtschaftsrechts*, oddiel C. II., bod 13.

10 — STREINZ, R.: *Europarecht*, 5. vydanie, Heidelberg, 2001, bod 479; GALERA RODRIGO, S.: *Derecho aduanero español y comunitario*, Madrid, 1995, s. 167 až 175; STETTNER, R., in: DAUSES, M.: už citované dielo v poznámke pod čiarou 9, oddiel B. III., bod 11; VOß, R., in: GRABITZ a HILF: *Das Recht der Europäischen Union*, článok 135 ES, bod 4 (aktualizované v januári 2004); SCHÜTZ, H.-J.; BRUHA, T., a KÖNIG, D.: *Casebook Europarecht*, München, 2004, s. 294.

otázky výkladu alebo platnosti vnútroštátneho práva. [11]

30. Nariadenie č. 1697/79, o ktoré v tejto veci ide, nepochybne patrí do výkladovej právomoci Súdneho dvora. To vyplýva zo skutočnosti, že podľa písm. b) v prvom odseku článku 234 ES právo Spoločenstva zahŕňa akty inštitúcií Spoločenstva, čo treba vykladať tak, že akty tiež znamenajú celé sekundárne právo Spoločenstva vytvorené inštitúciami. Na druhej strane neurčitý právny pojem „trestne stíhateľný skutok" obsiahnutý v článku 3 nariadenia č. 1697/79 nastoľuje otázku, či Súdny dvor vôbec môže uvedený pojem vyložiť alebo či namiesto toho, pre svoje štruktúrne prepojenie na hmotnoprávne predpisy alebo procesné predpisy trestného práva, patrí do výkladovej právomoci vnútroštátnych súdov.

31. V rozsudku Meico-Fell [12] Súdny dvor konštatoval, že pojem „trestne stíhateľný skutok" poukazuje iba na skutky, ktoré sú na základe právneho systému členského štátu, ktorého príslušné orgány sa usilujú o dodatočné vybratie cla, klasifikované ako trestné činy podľa vnútroštátneho trestného práva. [13] Pri dosahovaní uvedeného záveru Súdny dvor v zásade prijal názor generálneho advokáta Van Gervena, ktorý bol názoru, že uvedené ustanovenie implicitne odkazuje [14] na vnútroštátne právo. Vo svojich návrhoch v uvedenej veci generálny advokát poukázal na to, že pojem „trestne stíhateľný skutok" musí byť určený na základe uplatniteľného vnútroštátneho práva. Pri uvedenom konštatovaní zdôraznil, že také určenie musí byť založené na uplatnení jednotných výkladových kritérií poskytnutých Súdnym dvorom. [15]

32. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pojmy ustanovenia práva Spoločenstva, ktoré výslovne neodkazuje na právo členských štátov na účely určenia jeho významu a rozsahu pôsobnosti, musia byť obvykle vyložené nezávisle, čo musí zohľadniť kontext ustanovenia a účel príslušných právnych predpisov. Pri neexistencii výslovného odkazu môže uplatnenie práva Spoločenstva niekedy vyžadovať odkaz na právne predpisy členských štátov, a to vtedy, keď súd Spoločenstva nedokáže v práve Spoločenstva alebo vo všeobecných zásadách práva Spoločenstva

11 — Uvedený záver vyplýva z úlohy pridelenej Súdnemu dvoru prvým odsekom článku 220 ES v rámci jeho súdnej právomoci zabezpečovať, aby bolo pri výklade a uplatňovaní Zmluvy ES dodržiavané právo. Pozri rozsudky z 15. júla 1964, Costa, 6/64, Zb. s. 1251 a 1268, a z 12. júla 1984, Klopp, 107/83, Zb. s. 2971, bod 14.

12 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 5, bod 13.

13 — Tamže, bod 12.

14 — FABIAN, F.: Erstattung, Erlass und Ausfuhrabgaben der Europäischen Gemeinschaft, *Studien zum internationalen Wirtschaftsrecht und Atomenergierecht*, zv. 91, s. 130, je tiež názoru, že uvedený koncept mlčky odkazuje na vnútroštátne právo s tým výsledkom, že vnútroštátne právo má účinky pre výklad práva Spoločenstva.

15 — Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Van Gerven 26. septembra 1991 vo veci Meico-Fell, už citovanej v poznámke pod čiarou 5, bod 5.

identifikovať kritériá umožňujúce mu definovať význam a rozsah pôsobnosti takého ustanovenia prostredníctvom samostatného výkladu. [16]

33. Odkazy uvedenej povahy sú najmä nevyhnutné v takých situáciách, v ktorých Spoločenstvo z dôvodu nevykonávania [17] alebo dokonca neexistencie zákonodarnej právomoci nevytvorilo jednotnú terminológiu v konkrétnej oblasti práva Spoločenstva. Vznikajú preto ako dôsledok zásad obmedzenej normatívnej právomoci a subsidiarity [18] ktoré v súlade s článkom 5 ES sú zakotvené v práve Spoločenstva. Preto v predtým zmieňovanom rozsudku Meico-Fell Súdny dvor — berúc do úvahy riziko, že pojem „trestne stíhateľný skutok" by mohol viesť k vzájomne sa odlišujúcim výsledkom pre obsah ustanovení trestného práva členských štátov — konštatoval, že podľa stavu práva Spoločenstva prevažujúceho v uvedenom čase nebola klasifikácia určitého druhu správania na účely trestného práva harmonizovaná, a riadila sa preto vnútroštátnym právom. [19]

34. Pri posudzovaní tejto veci sa mi zdá relevantnejšie druhé stanovisko generálneho advokáta Van Gervena, podľa ktorého sú pri výklade vnútroštátneho práva vnútroštátne orgány viazané kritériami poskytnutými Súdnym dvorom. [20]

35. Uvedené stanovisko chápem tak, že skutočnosť, že ustanovenie práva Spolo-

16 — Rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. decembra 1992, Díaz García/Parlament, T-43/90, Zb. s. II-2619, bod 36. V uvedenom rozsudku Súd prvého stupňa v bode 37 konštatoval, pokiaľ ide o pojem „vyživovacej povinnosti" [*neoficiálny preklad*] obsiahnutý v článku 2 ods. 4 prílohy VII služobného poriadku, že ani právo Spoločenstva, ani služobný poriadok neposkytujú súdu Spoločenstva žiadne usmernenie k tomu, ako by mal definovať prostredníctvom nezávislého výkladu význam a rozsah pôsobnosti pojmu vyživovacia povinnosť, ktorej existencia umožňuje úradníkovi získať prídavky na deti podľa článku 2 ods. 4 prílohy VII služobného poriadku. Bolo preto nevyhnutné určiť, akému vnútroštátnemu právnemu systému žiadateľ podlieha, a určiť, či mu uvedený systém ukladá v zmysle služobného poriadku vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k deťom jeho partnera.

17 — FABIAN, F.: citované dielo v poznámke pod čiarou 14, poukazuje na to, pokiaľ ide o právo na vrátenie/upustenie [od vyberania] a na dodatočné vyberanie, že hoci Spoločenstvo v podobe nariadení stanovilo jednotné pravidlá Spoločenstva upravujúce danú záležitosť, rozličné právne predpisy členských štátov napriek tomu vyvolávajú účinky na určité aspekty práva Spoločenstva týkajúceho sa vrátenia/upustenia [od vyberania] a dodatočného vyberania. V uvedenom kontexte treba rozlišovať dve podoby, ktorými vnútroštátne právo vyvoláva účinky v rámci oblastí podliehajúcich regulácii. Vnútroštátne právo môže vyvolávať účinky prostredníctvom konkrétneho odkazu a môže tiež vyvolávať dodatočné účinky prostredníctvom všeobecného odkazu. Obe podoby môžu tiež existovať kumulatívne, ako je to v prípade práva na vrátenie/upustenie [od vyberania] a na dodatočné vyberanie. Autor cituje ako príklad článok 3 nariadenia č. 1697/79 a následnícke ustanovenie v druhej vete článku 221 ods. 3 CKS. GELLERT, L.: Anwendbarkeit der nationalen Abgabenordnung auch nach In-Kraft-Treten des Zollkodexes, *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern*, zv. 80 (2004), č. 6, s. 187, zastáva názor, že CKS stále povoľuje orgánu uplatňujúcemu právo možnosť uplatňovať ustanovenia vnútroštátnych daňových kódexov. Uvedená možnosť vyplýva tak z priameho odkazu v ustanoveniach CKS, ako aj z právomoci priznanej colným orgánom samy regulovať určité podrobnosti a napokon z výkonu oprávnenia voľnej úvahy správneho orgánu v tých prípadoch, v ktorých CKS povoľuje colným orgánom prijať rozhodnutia na základe voľnej úvahy. Ďalšia príležitosť uplatňovať vnútroštátne daňové kódexy sa vynára v tých prípadoch, v ktorých sa CKS opiera o neurčité právne pojmy, ktorých obsah nemožno určiť zo samotného CKS.

18 — WITTE, P., a WOLFFGANG, H.-M.: *Lehrbuch des europäischen Zollrechts*, 4. vydanie, Herne a Berlin, 2003, s. 35, poukazujú na skutočnosť, že Rada a Komisia predstavujú výkonné orgány, ktoré môžu konať iba v rámci úzkej právomoci vymedzenej Zmluvou a ktoré nemajú široký priestor pre konanie, ktorý požívajú vnútroštátni zákonodarcovia.

19 — Rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 5, bod 12.

20 — Návrhy vo veci Meico-Fell, už citované v poznámke pod čiarou 15, bod 5.

členstva odkazuje na vnútroštátne právo, nemôže vyústiť do toho, že vnútroštátne právo bude úplne vyňaté spod vplyvu práva Spoločenstva. Skôr zastávam názor, že vnútroštátne právo sa musí pohybovať v hraniciach, ktoré mu uložil implicitný odkaz uskutočnený právom Spoločenstva. Podľa môjho názoru je uvedená zásada osobitne uplatniteľná v takých situáciách, ako je táto vec, kde nejde o hmotnoprávne predpisy trestného práva, ale iba o význam, ktorý má pojem „trestne stíhateľný skutok" z hľadiska procesného práva. Uvedený pojem sa v skutočnosti týka právnych následkov rozhodnutí prijatých počas trestného konania súdnou prokuratúrou alebo súdmi na praktické vykonávanie dodatočného vyberania cla orgánmi členských štátov.

36. Na rozdiel od toho, o čo išlo v rozsudku Meico-Fell, v tomto konaní nebráni výkladu uvedeného pojmu Súdnym dvorom neexistencia právomoci Spoločenstva ukladať trestné sankcie (*ius puniendi*), [21] ale organizačná a administratívna zvrchovanosť členských štátov pri vykonávaní práva Spoločenstva. Uvedený pojem zahŕňa právomoc členských štátov, pri neexistencii všeobecného procesného práva Spoločenstva, určovať správne orgány [22] a súdne orgány [23] s právomocou uplatňovať právo Spoločenstva na úrovni členského štátu. Uvedená administratívna zvrchovanosť však neoslobodzuje členské štáty od ich povinnosti dodržiavať určité záväzky uložené právom Spoločenstva, predovšetkým zabezpečovať zásadu efektívnosti v zmysle dosiahnutia čo najväčšej praktickej účinnosti práva Spoločenstva pri jeho preberaní. [24]

21 — Ako uvádza generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer vo svojich návrhoch z 26. mája 2005 vo veci Komisia/Rada (rozsudok z 13. septembra 2005, C-176/03, Zb. s. I-7879, body 27 a nasl.), existuje všeobecná zhoda na tom, že právo Spoločenstva neobsahuje žiadnu výslovnú ani implicitnú všeobecnú právomoc ukladať trestné sankcie. Na podporu uvedeného názoru poukazuje na rozsudok z 11. novembra 1981, Casati (203/80, Zb. s. 2595, bod 27), ktorý uvádza, že právomoc ukladať trestné sankcie predstavuje v zásade záležitosť členských štátov. Súdny dvor konštatoval tiež v rozsudkoch zo 16. júna 1998, Lemmens (C-226/97, Zb. s. I-3711, bod 19), a z 24. novembra 1998, Bickel a Franz (C-274/96, Zb. s. I-7637, bod 17), že v zásade je trestné právo a pravidlá trestného konania záležitosťou členských štátov. Na druhej strane sa uznáva, že v súlade so zásadou lojálnej spolupráce uvedenej v článku 10 ES môže Spoločenstvo od členských štátov vyžadovať, aby uložili trestné sankcie za správanie, ktoré porušuje právny poriadok Spoločenstva. K vývoju judikatúry týkajúcej sa povinnosti členských štátov sankcionovať porušenia práva Spoločenstva pozri rozsudky Súdneho dvora z 2. februára 1977, Amsterdam Bulb, 50/76, Zb. s. 137, z 21. septembra 1989, Komisia/Grécko, 68/88, Zb. s. 2965, a z 8. júla 1999, Nunes a de Matos, C-186/98, Zb. s. I-4883, bod 14.

22 — VOß, R.: citované dielo v poznámke pod čiarou 10, článok 135 ES, body 4 a 9; KAHL, W.: *Kommentar zum EUV/EGV*, 1. vydanie (1999), článok 10, s. 377, bod 24, odkazujú na „zásadu uplatňovania vnútroštátnych procesných pravidiel a kódexov súdneho konania", na ktorú, okrem prípadu, keď právo Spoločenstva stanovuje inak, odkazuje pri vykonávaní práva Spoločenstva vnútroštátne právo, najmä vnútroštátne právo o správnom konaní a organizácii.

23 — LENAERTS, K.; ARTS, D., a MASELIS, I.: *Procedural Law of the European Union*, 2. vydanie, London, 2006, s. 83, bod 3-001, poukazuje na to, že právo Spoločenstva je uplatňované hlavne súdmi členských štátov. Keďže Spoločenstvo nemá žiadne vlastné procesné právo, je úlohou právneho poriadku každého členského štátu vyriešiť otázky právomoci a procesných pravidiel vymáhaní subjektívnych práv priznaných právom Spoločenstva. Pozri v uvedenom ohľade rozsudky zo 16. decembra 1976, Rewe, 33/76, Zb. s. 1989, bod 5, a Comet, 45/76, Zb. s. 2043, bod 13; zo 14. decembra 1995, Peterbroeck, C-312/93, Zb. s. I-4599, bod 12; z 20. septembra 2001, Courage a Crehan, C-453/99, Zb. s. I-6297, bod 29; z 11. septembra 2003, Safalero, C-13/01, Zb. s. I-8679, bod 49, a z 13. marca 2007, Unibet, C-432/05, Zb. s. I-2271, bod 39.

24 — Podrobné uplatniteľné procesné pravidlá sú na základe zásady procesnej autonómie členských štátov záležitosťou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu za predpokladu, že takéto pravidlá nie sú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada rovnocennosti) a že nespôsobujú faktickú nemožnosť alebo nadmerné sťaženie výkonu práv priznaných právnym poriadkom Spoločenstva (zásada efektivity) (pozri v uvedenom zmysle okrem iného rozsudky vo veci Peterbroeck, už citovaný v poznámke pod čiarou 23, bod 12; zo 16. mája 2000, Preston a i., C-78/98, Zb. s. I-3201, bod 31; zo 7. januára 2004, Wells, C-201/02, Zb. s. I-723, body 65 a 67, a Unibet, už citovaný v poznámke pod čiarou 23, bod 43).

37. Jednotné uplatňovanie colného práva nie je nevyhnutné len vo svetle veľkého integračného a hospodárskeho významu colnej únie pre Spoločenstvo, [25] ale tiež vo svetle významu zabezpečenia toho, aby sa vo vzťahoch medzi orgánmi a jednotlivcami uplatňovali zásady právneho štátu. Lehoty a premlčacie doby sa uplatňujú v záujme právnej istoty a sú určené na ochranu tak dlžníkov, ako aj orgánov. [26] Podľa môjho názoru musí byť vzhľadom na uvedené rozhodujúce aspekty a tiež potrebu zabezpečiť jednotné uplatňovanie práva Spoločenstva a rovnaké zaobchádzanie s dlžníkmi, čo je jeden z cieľov nariadenia č. 1697/79 (bod 4 vyššie), procesná autonómia členských štátov oslabená, aby sa dospelo k jednotnému súboru pravidiel pre colné právo Spoločenstva. [27]

38. Preto vzhľadom na dôležitosť neurčitého právneho pojmu „trestne stíhateľný skutok" z hľadiska procesného práva Supremo Tribunal Administrativo položil prejudiciálnu otázku o výklade práva Spoločenstva, ktorú má Súdny dvor právomoc zodpovedať v rámci konania o prejudiciálnej otázke podľa písmena b) v prvom odseku článku 234 ES.

b) Výklad nariadenia

i) Doslovný výklad

39. Ako Súdny dvor pri mnohých príležitostiach konštatoval, potreba jednotného výkladu právnych predpisov Spoločenstva vyžaduje, aby bolo predmetné ustanovenie

25 — Hoci od samotného počiatku presahovali ciele Spoločenstva iba vytvorenie colnej únie medzi členskými štátmi, zo skutočnosti, že taký cieľ je vždy na čele zoznamu politík Spoločenstva, je však jasné, že má vyššie postavenie. Je kryštalizačným jadrom pre takmer všetky ostatné ciele a politiky. Dokonca aj po vytvorení Európskej únie a vnútorného trhu sa uvedená skutočnosť nezmenila, hoci colná únia je teraz súčasťou vnútorného trhu a obchodnej politiky, čo možno považovať za znak pokroku v integračnom procese. Bez colnej únie nie je možná ani spoločná dopravná, ani spoločná poľnohospodárska politika. Bez colnej únie nemôže existovať žiaden voľný pohyb osôb a služieb. Voľný pohyb tovaru vyžaduje voľný pohyb kapitálu, aspoň v rozsahu, v akom treba zaplatiť za dodávky tovaru. Nekonzistentné uplatňovanie colného práva vedie k zmeneným tovarovým tokom, čo ohrozuje finančné záujmy Spoločenstva, konkrétne preto, lebo clá a poplatky s rovnakým účinkom už nedostávajú členské štáty, ale sú prideľované Spoločenstvu na financovanie jeho činností (pozri v tomto ohľade SACK, J. citované dielo v poznámke pod čiarou 9, body 6 až 8).

26 — Pozri rozsudky z 10. júla 1997, Palmisani, C-261/95, Zb. s. I-4025, bod 28; zo 17. júla 1997, Haahr Petroleum, C-90/94, Zb. s. I-4085, bod 48, a z 15. septembra 1998, Spac, C-260/96, Zb. s. I-4997, bod 19.

27 — SCHWARZE, J.: *Europäisches Verwaltungsrecht*, zv. II, 1. vydanie, Baden-Baden, 1988, s. 1058 a nasl., správne poukazuje na to, že jedným z cieľov zákonodarcu Spoločenstva pri prijímaní nariadenia č. 1697/79 bolo presne vytvorenie jednotných procesných pravidiel platiacich namiesto vnútroštátneho správneho práva na účel pôsobenia proti riziku odlišností vo výkone nariadenia v správnom konaní.

vykladané a uplatňované so zreteľom na ostatné jazyky.[28] Východiskovým bodom výkladu teda musí byť spôsob, akým je sporný pojem reprodukovaný v rozličných jazykových verziách. Pri preskúmaní uvedených textov je zarážajúce to, že určité verzie, najmä nemecká a holandská verzia odkazujúce na „Handlungen, die strafrechtlich verfolgbar sind“ a „een strafrechtelijk vervolgbare handeling“, jasne neoznačujú, či vôbec musí konkrétnu vec prerokovať trestný súd, so súborom skutkových okolností relevantných pre trestnú vec, alebo či stačí, aby iba v abstraktných pojmoch hmotné trestné právo posudzovalo konkrétny skutok ako trestný.

40. Naopak, portugalská, francúzska, španielska, anglická a talianska verzia („um acto passível de procedimento judicial repressivo“, „un acte passible de poursuites judiciaires répressives“, „un acto que puede dar lugar a la incoación de un proceso judicial punitivo“, „an act that could give rise to criminal court proceedings“, „un atto passibile di un’azione giudiziaria repressiva“) jasne odkazujú na súdne konanie v rámci trestného konania a dokonca na možnosť uloženia trestov, čo vedie k záveru, že existenciu „trestne stíhateľného skutku“ možno vyvodzovať iba pri obžalobách zo spáchania trestného činu, ktoré sú predložené na prerokovanie trestnému súdu vyústiac do odsúdenia po riadnom prerokovaní veci. Vzhľadom na presnejšiu formuláciu uvedených jazykových verzií treba dospieť k záveru, že taký výklad bližšie zodpovedá zámeru zákonodarcu Spoločenstva.

41. Uvedenému výkladu nebráni zarážajúco široké znenie prijaté zákonodarcom Spoločenstva na opísanie konania podliehajúceho trestu. Skôr podľa môjho názoru uvedené znenie naznačuje, že v konkrétnej veci musí byť trestná povaha konkrétneho správania určená v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými pravidlami vnútroštátneho trestného práva. Uvedené znenie treba posudzovať vo svetle stavu práva Spoločenstva v uvedenom čase a so zreteľom na vtedy prevažujúcu zhodu týkajúcu sa nedostatku právomoci Spoločenstva ukladať trestné sankcie.

ii) Systematický a teleologický výklad

42. Zo všeobecnej právomoci vnútroštátnych colných orgánov dodatočne vyberať v súlade s článkom 2 ods. 1 nariadenia č. 1697/79 dovozné alebo vývozné clá, ktoré ešte od dlžníka neboli vyžadované,

28 — Rozsudky z 5. decembra 1967, van der Vecht, 19/67, Zb. s. 461; z 12. júla 1979, Koschniske, 9/79, Zb. s. 2717, bod 6, a z 27. marca 1990, Cricket St Thomas, C-372/88, Zb. s. I-1345, bod 19. Súdny dvor v uvedených veciach konštatoval, že potreba jednotného výkladu právnych predpisov Spoločenstva znamená, že konkrétne ustanovenie by nemalo byť posudzované izolovane, ale v prípadoch pochybností by malo byť vykladané a uplatňované so zreteľom na ostatné jazykové verzie.

vyvodzujú portugalská vláda, Írsko a Komisia právomoc umožňujúcu colným orgánom určovať s účinkami pre právo Spoločenstva, či „trestne stíhateľný skutok“ existuje.

43. Proti uvedenému názoru treba namietnuť, že hoci niet sporu o tom, že colné orgány majú právomoc dodatočne vybrať clá, ktoré neboli vybraté v súlade s príslušnými ustanoveniami, samotné uvedené oprávnenie neumožňuje vyvodzovanie žiadnych záverov týkajúcich sa akejkoľvek dodatočnej právomoci vyplývajúcej z práva Spoločenstva umožňujúcej colným orgánom charakterizovať správanie ako trestné.

44. Namiesto toho z cieľov a obsahu nariadenia č. 1697/79 vyplýva, že význam článku 2 ods. 1 a článku 3 ods. 1 sa obmedzuje na vytvorenie právomoci podniknúť kroky pre dodatočné vybratie cla. Uvedené pravidlo práva Spoločenstva konkrétne stanovuje tie situácie, v ktorých môžu byť clá dodatočne vyberané od dlžníka vtedy, keď príslušné colné orgány ustália, že pôvodné vybratie bolo nesprávne alebo neúplné.[29] Treba pripustiť, že obe ustanovenia odkazujú na právomoc príslušných orgánov ustáliť, či sú splnené podmienky na dodatočné vybratie; neumožňujú však vyvodzovanie žiadnych záverov o tom, na základe akých informácií by mali príslušné orgány k uvedenému záveru dospieť.

45. V zásade tak blízkosť k colnému konaniu, ako aj skúsenosť a špecializované znalosti, ktorými vo všeobecnosti colné orgány disponujú, poukazujú na právomoc v záležitostiach vyšetrovania, ako je to obvyklé v určitých členských štátoch.[30] Uvedenú vyšetrovaciu právomoc však nemožno stavať na jednu úroveň s hodnotením skutku

29 — V zásade musia colné orgány podniknúť kroky na dodatočné vybratie okrem prípadu, keď sa uplatňuje ustanovenie o nemožnosti v článku 5 ods. 1, alebo situácie, v ktorej sa uplatňuje oprávnenie voľnej úvahy upravené článkom 5 ods. 2 nariadenia č. 1697/79.

30 — BERR, C., a TRÉMEAU, H.: *Le droit douanier communautaire et national*, 7. vydanie, Paris, 2006, poukazuje na to, že zatiaľ čo podľa francúzskeho práva patrí rozhodovanie o porušení práva v zásade do právomoci úradníkov *police judiciaire*, z historických dôvodov požívajú colní úradníci rozsiahle vyšetrovacie právomoci v oblasti colnej správy (s. 509). Uvedení úradníci majú okrem iného právomoc viesť vyšetrovania v mene a pod dohľadom prokuratúry alebo sudcu povereného predbežným vyšetrovaním. Na účel koordinácie spolupráce medzi orgánmi činnými v trestnom konaní a colnými orgánmi bola 5. decembra 2002 výnosom zriadená *„service national de douane judiciaire“* pod vedením *„directeur général des douanes et droits indirects“*. Úlohou uvedeného orgánu je viesť vyšetrovania a zhromažďovať dôkazy vo vzťahu k boju proti porušeniam colného a daňového práva, poškodzovaniu práv k ochranným známkam a pirátstvu vo vzťahu k nim a súvisiacim trestným činom (s. 510 a nasl.). SCHEURMANN-KETTNER, P.: *Abgabenordnung* (editované Karl Koch a Rolf-Detlef Scholtz), 5. vydanie, Cologne, Berlin, Bonn a München, 1996, poukazuje na nemecké právo, podľa ktorého sú daňovým orgánom [Finanzamt, Hauptzollamt, Bundesamt für Finanzen und Familienkasse (Spolkový úrad pre financie a rodinné prídavky)] na odhalenie daňových trestných činov priznané podobné vyšetrovacie právomoci, ako má prokuratúra (odsek 39, body 3 až 15). Také obmedzenie monopolu na vyšetrovanie požívaného prokuratúrou je odôvodnené vážnymi dôvodmi. Vyšetrovanie trestného činu v daňových veciach nemožno oddeliť od určenia daňových základov, čo je úlohou daňových orgánov v rámci daňového systému, a od výkonu finančnej kontroly, pokiaľ ide o colné záležitosti a spotrebné dane. Informácie vzťahujúce sa na trestné činy v daňových veciach sú objavované hlavne pri uplatňovaní daňového systému, predovšetkým v priebehu kontrol na mieste. Skutočnosť, že daňové orgány tiež vykonávanú vyšetrovania daňových trestných činov, predchádza zdvojovaniu úsilia správnych orgánov a zbytočnému predlžovaniu konania a ťaží z ich konkrétnych znalostí (odsek 386 bod 3).

v trestnom práve, [31] ktoré je v súlade s ústavnými tradíciami členských štátov vo všeobecnosti vyhradené orgánom činným v trestnom konaní. [32] Opačný výklad by vyústil do toho, že by bola colným a daňovým orgánom, súčasti výkonnej moci v štáte, priznaná kvázi súdna úloha, čo nie je podporené ani ústavnými tradíciami členských štátov, ani právom Spoločenstva.

46. Napríklad z článku 135 ES a z porovnania uvedeného ustanovenia primárneho práva Spoločenstva s ustanoveniami Zmluvy o Európskej únii týkajúcimi sa policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach teda vyplýva, že v súlade so želaniami zákonodarcu Spoločenstva by mali clá a justičná správa zostať nezávislými oblasťami zvrchovanej činnosti. [33] Prvá veta článku 135 ES oprávňuje Radu prijať opatrenia na účel posilnenia colnej spolupráce medzi členskými štátmi a medzi členskými štátmi a Komisiou, pričom druhá veta objasňuje skutočnosť, že také opatrenia sa netýkajú uplatňovania vnútroštátneho trestného práva alebo vnútroštátnej justičnej správy. [34] V zásade oddelenie systémov colnej správy a trestného súdnictva, ako je upravené právom Spoločenstva, predstavuje podľa môjho názoru náznak toho, že posúdenia colných orgánov týkajúce sa trestnej povahy skutku nemôžu nahrádzať určovanie jeho povahy súdom. [35]

31 — FAUCHERAND, P.: La lutte contre la fraude douanière: un impératif pour l´Union européenne, *Revue du marché unique européen*, č. 1 (1995), správne odkazuje na vymedzenie právomocí medzi colnými vyšetrovacími orgánmi a súdmi. Úloha uvedených vyšetrovacích orgánov v oblasti boja proti podvodom spočíva v poskytnutí takých dôkazov súdom, ktoré by ich mali presvedčiť o existencii porušení práva (s. 78). K začatiu trestného konania vo všeobecnosti dochádza v pokročilej fáze vyšetrovania (s. 81); BERR, C., a TRÉMEAU, H., citované dielo v poznámke pod čiarou 30, odkazujú na základnú zásadu francúzskeho práva týkajúcu sa vnútorného presvedčenia sudcu trestného súdu (s. 541). V súlade s uvedenou zásadou spočíva len na sudcovi zodpovednosť za právne posúdenie jemu predložených dôkazov a skutkových okolností (s. 547). Podľa SCHEURMANN-KETTNER, P.: citované dielo v poznámke pod čiarou 30, ods. 399, body 3 a nasl., právna situácia sa podľa nemeckého práva nelíši. Daňové orgány musia v rámci rozsahu svojej právomoci zasiahnuť, pokiaľ ide o všetky trestné činy, za predpokladu, že existuje pre také konanie primeraný skutkový základ. Ak vyšetrovanie ukáže dostatok dôvodov na trestné stíhanie, daňové orgány žiadajú sudcu o vydanie trestného rozkazu, ak je záležitosť pre taký prístup vhodná, inak postupujú spis prokuratúre. K predpísanému uplatňovaniu súdneho konania, pokiaľ ide o daňové trestné činy v Nemecku a Francúzsku, pozri ďalej BREMER, H.: *Das deutsche und französische Steuerstrafrecht und Verfahrensrecht im Vergleich*, Baden-Baden, 2003, s. 210 a 227. WITTE, P.: *Zollkodex*, 3. vydanie, München, 2002, článok 221, bod 8, poukazuje na podobné rozdelenie právomocí v rakúskom práve, kedže iba tie protiprávne činy v daňových veciach, ktoré prejednávajú výlučne súdy alebo odvolacie výbory, sa považujú za trestné činy.

32 — SÁNCHEZ, P.: Conference of the Chief Justices of the Supreme Courts and Attorney-Generals of the Countries of the European Union (Lisabon, 18. až 21. mája 1994), *Boletim de documentação e direito comparado*, vydania 59/60, 1994, s. 453, poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ ide o španielsky právny poriadok, nemožno vyšetrovacie právomoci zamieňať so súdnymi funkciami, keďže podľa článku 117 ods. 3 španielskej ústavy sú súdne funkcie vyhradené sudcom.

33 — V dôsledku rozhodnutí prijatých v Amsterdame boli pravidlá o spolupráci v oblastiach justície a vnútorných vecí podľa Maastrichtskej zmluvy (známe ako tretí pilier) sčasti prevedené z oblasti medzivládnej spolupráce do oblasti ES. Článok 135 ES o colnej spolupráci bol s takýmto nadpisom novo začlenený do oblasti právomocí Spoločenstva. Naopak, policajná a justičná spolupráca v trestných veciach naďalej patrí do oblasti medzivládnej spolupráce. Podľa druhého pododseku článku 29 EÚ a článku 30 ods. 1 písm. a) EÚ sa uvedená spolupráca tiež vzťahuje na colné orgány v rozsahu, v akom sa zaoberajú stíhaním trestných činov (pozri VOß, R.: citované dielo v poznámke pod čiarou 10, článok 135 ES, bod 2 a nasl.).

34 — FAUCHERAND, P.: citované dielo v poznámke pod čiarou 31, s. 87, zdôrazňuje skutočnosť, že pri plánovaní opatrení Spoločenstva na zlepšenie spolupráce medzi správnymi orgánmi členských štátov v oblasti boja proti pašovaniu sa dbalo na zabezpečenie toho, aby neboli hatené činnosti orgánov stíhajúcich trestné činy a trestných súdov.

35 — Generálny advokát Ruiz-Jarabo Colomer vo svojich návrhoch vo veci Komisia/Rada, už citované v poznámke pod čiarou 21, bod 78, poukazuje na skutočnosť, že „justičn[ú] správ[u]“ v zmysle článku 135 ES treba vykladať tak, že zahŕňa právomoc uplatňovať trestné právo, čo je právomoc, ktorá nepochybne patrí sudcom, ktorí vykonávajú trestné súdnictvo.

47. Generálny advokát Van Gerven zjavne zohľadňuje podobné úvahy, keď vo svojich návrhoch vo veci Meico-Fell po prvé výslovne uvádza, že je úlohou vnútroštátneho súdu na základe uplatniteľného vnútroštátneho práva určiť, či existuje „trestne stíhateľný skutok“ [36]. Uvedené pripomienky sú následne doplnené záverom, že predmetný právny pojem nevyhnutne odkazuje na skutky, s ktorými sú spojené sankcie, ktoré musí určiť súd. [37]

48. Systematickým a teleologickým výkladom treba preto dospieť k záveru, že cieľom odkazu uvedeného v článku 3 nariadenia č. 1697/79 nie je len odkazovať na hmotnoprávne ustanovenia, ale tiež na procesné ustanovenia vnútroštátneho trestného práva.

iii) Výklad so zreteľom na základné práva Spoločenstva

49. Uvedený záver je potvrdený výkladom ustanovení nariadenia č. 1697/79 so zreteľom na základné procesné práva Spoločenstva, predovšetkým práva na spravodlivý súdny proces.

50. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že základné práva tvoria neoddeliteľnú súčasť všeobecných právnych zásad, ktorých dodržiavanie Súdny dvor zabezpečuje. [38] Na uvedený účel čerpá Súdny dvor inšpiráciu z ústavných tradícií spoločných členským štátom a z usmernení poskytovaných medzinárodnými dohodami na ochranu ľudských práv, na ktorých členské štáty spolupracovali alebo ktorých sú zmluvnými stranami. V uvedenom ohľade má osobitný význam Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „EDĽP“) podpísaný 4. novembra 1950 v Ríme. [39]

51. V priebehu ďalšieho vývoja európskeho integračného procesu sa uvedená judikatúra stala súčasťou článku 6 ods. 2 EÚ. Podľa uvedeného ustanovenia rešpektuje Únia základné ľudské práva, ktoré zaručuje EDĽP a ktoré vyplývajú z ústavných tradícií

36 — Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Van Gerven vo veci Meico-Fell, už citované v poznámke pod čiarou 15, bod 5.

37 — Tamže, bod 8, hoci, ako uvádza generálny advokát Van Gerven, dotknutým vnútroštátnym súdom nemusí byť nevyhnutne trestný súd.

38 — Návrhy vo veci 2/94, z 28. marca 1996, Zb. s. I-1759, bod 33, a rozsudky z 12. júla 1957, Algera a i./ESUO, 7/56, 3/57 až 7/57, Zb. s. 81 a 117; z 12. novembra 1969, Stauder, 29/69, Zb. s. 419, bod 7, a z 29. mája 1997, Kremzow, C-299/95, Zb. s. I-2629, bod 14.

39 — Pozri napríklad rozsudky zo 14. mája 1974, Nold, 4/73, Zb. s. 491; z 13. decembra 1979, Hauer, 44/79, Zb. s. 3727, bod 15; z 15. mája 1986, Johnston, 222/84, Zb. s. 1651, bod 18, a z 28. marca 2000, Krombach, C-7/98, Zb. s. I-1935, bod 25.

členských štátov, ako základné princípy práva Spoločenstva.

52. V uvedenej spojitosti Súdny dvor pri mnohých príležitostiach poukázal na to, že požiadavky vyplývajúce z ochrany základných práv v právnom poriadku Spoločenstva sú tiež záväzné pre členské štáty, keď vykonávajú pravidlá Spoločenstva, a že členské štáty preto musia, pokiaľ je to možné, uplatňovať uvedené pravidlá v súlade s uvedenými požiadavkami. [40] Z uvedeného zistenia treba dospieť k záveru, že členské štáty, rovnako ako inštitúcie Spoločenstva, sú viazané priamo základnými právami podľa práva Spoločenstva, ak konajú v rámci pôsobnosti Zmlúv, ako aj v závislosti od rozsahu, v akom v tomto rámci konajú. [41] Uvedená podmienka je nepochybne splnená vtedy, keď, tak ako v tomto prípade, majú právomoc administratívne vykonávať colné právo.

53. Navyše Súdny dvor konštatoval, že vtedy, keď také vnútroštátne pravidlá patria do rozsahu pôsobnosti práva Spoločenstva a Súdnemu dvoru sa podá návrh na začatie prejudiciálneho konania, Súdny dvor musí poskytnúť všetky kritériá výkladu, ktoré vnútroštátny súd potrebuje na určenie, či sú uvedené pravidlá zlučiteľné so základnými právami, ktorých dodržiavanie Súdny dvor zabezpečuje. [42]

— Právo na spravodlivý proces

54. Na účely zodpovedania prvej otázky je dôležité začať ustanoveniami článku 6 ods. 1

40 — Rozsudky z 13. apríla 2000, Karlsson a i., C-292/97, Zb. s. I-2737, bod 37; z 24. marca 1994, Bostock, C-2/92, Zb. s. I-955, bod 16; zo 14. júla 1994, Graff, C-351/92, Zb. s. I-3361, bod 17; z 18. júna 1991, ERT, C-260/89, Zb. s. I-2925, bod 42; z 13. júla 1989, Wachauf, 5/88, Zb. s. 2609, bod 19, a z 25. novembra 1986, Klensch a i., 201/85 a 202/85, Zb. s. 3477, bod 8.

41 — MOITINHO DE ALMEIDA, J. C.: Protección de los derechos fundamentales en la jurisprudencia del TJCE, *El Derecho comunitario europeo y su aplicación judicial* (editované Gil Carlos Rodríguez Iglesias a Diego Liñan Nogueras), Madrid, 1993, s. 113; BROSIUS-GERSDORF, F.: *Bindung der Mitgliedstaaten an die Gemeinschaftsgrundrechte — Die Grundrechtsbindung der Mitgliedstaaten nach der Rechtsprechung des EuGH, der Charta der Grundrechte der Europäischen Union und ihre Fortentwicklung*, Berlin, 2005, s. 17 až 20; JÜRGENSEN, T., a SCHLÜNDER, I.: EG-Grundrechtsschutz gegenüber Maßnahmen der Mitgliedstaaten, *Archiv des öffentlichen Rechts*, č. 2 (1996), s. 208 a nasl.; SCHÜTZ, H.-J.; BRUHA, T., a KÖNIG, D.: citované dielo v poznámke pod čiarou 10, s. 70, 294 a 883, zastávajú názor, že členské štáty sú viazané základnými právami Spoločenstva, ak konajú „v rámci pôsobnosti Zmlúv", ako aj v súvislosti s rozsahom, v akom v tomto rámci konajú. Je nesporné, že taká zásada sa uplatňuje pri výkone práva Spoločenstva, keďže členské štáty, ktoré majú vo všeobecnosti výkonnú právomoc, konajú z funkčného hľadiska ako „orgány Spoločenstva"; HERRERO DE LA FUENTE, A.: *La Carta de derechos fundamentales de la Unión Europea — Una perspectiva pluridisciplinar*, Zamora, 2003, s. 229, 230 a 235, naznačuje, že základných práv Spoločenstva sa možno dovolávať tak voči inštitúciám Spoločenstva, ako aj inštitúciám členských štátov vtedy, keď uplatňujú pravidlá práva Spoločenstva.

42 — Rozsudky Bostock, už citovaný v poznámke pod čiarou 40, bod 16, a ERT, už citovaný v poznámke pod čiarou 40, bod 42.

EDĽP, podľa ktorých má každý pri rozhodovaní o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prerokovaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Uvedené základné právo prijalo podobnú formu v článku 47 Charty základných práv Európskej únie [43], podľa ktorého má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prerokovaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Z uvedených základných práv Súdny dvor výslovne vyvinul všeobecnú zásadu práva Spoločenstva, podľa ktorej má každý právo na spravodlivý súdny proces [44], ktorá sa uplatňuje tiež v oblasti trestného práva. [45]

55. Všetky členské štáty Európskej únie majú zložité organizácie súdnictva s množstvom súdov, ktorých právomoci a oblasti príslušnosti sú prísne definované. Vzájomne sa odlišujúce súdne systémy v rámci Európskej únie odrážajú rôzne právne tradície členských štátov. Popri súdnej právomoci v občianskych a správnych veciach však právne poriadky väčšiny členských štátov upravujú súdnu právomoc v trestných veciach, ktorá je charakterizovaná osobitným konaním pre vyšetrovanie a trestanie trestných činov. Uvedenému súdnictvu prináleží vykonávať

43 — Charta základných práv Európskej únie vyhlásená 7. decembra 2000 v Nice (Ú. v. ES C 364, s. 1). Charta základných práv nebola ani začlenená do Zmlúv, ani na ňu článok 6 ods. 2 EÚ neodkazuje. Charta predovšetkým predstavuje politickú deklaráciu, ktorou sa okrem iného Európska komisia a Európsky parlament cítia byť zaviazaní. Hoci nemožno ignorovať výslovne vyjadrenie vôle autorov Charty nedať jej právne záväzný účinok, súhlasím s názorom generálneho advokáta Légera, že by bolo chybou zbaviť ju akéhokoľvek významu (pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Léger 10. júla 2001 vo veci Rada/Hautala, rozsudok zo 6. decembra 2001, C-353/99/P, Zb. s. I-9565, body 73 až 86). Skôr musí byť považovaná za konkrétne vyjadrenie spoločných európskych hodnôt. Je teda prirodzené na ňu pri výklade práva Spoločenstva odkazovať (pozri napríklad odkazy na Chartu základných práv v návrhoch, ktoré predniesli generálni advokáti Albert 1. februára 2001 vo veci TNT Traco, rozsudok zo 17. mája 2001, C-340/99, Zb. s. I-4109, bod 94; Tizzano 8. februára 2001 vo veci BECTU, rozsudok z 26. júna 2001, C-173/99, Zb. s. I-4881, body 26 až 28; Mischo 22. februára 2001 vo veci D a Švédsko/Rada, rozsudok z 31. mája 2001, C-122/99 P a C-125/99 P, Zb. s. I-4319, bod 97; Jacobs 14. júna 2001 vo veci Holandsko/Parlament a Rada, rozsudok z 9. októbra 2001, C-377/98, Zb. s. I-7079, bod 197; Geelhoed 5. júla 2001 vo veci Baumbast a R, rozsudok zo 17. septembra 2002, C-413/99, Zb. s. I-7091, body 59 a 110, rovnako ako aj Ruiz-Jarabo Colomer 4. decembra 2001 vo veci Überseering, rozsudok z 5. novembra 2002, C-208/00, Zb. s. I-9919, bod 59). V tom istom zmysle pozri tiež POIARES MADURO, M.: The double constitutional life of the Charter of Fundamental Rights, *Unión Europea y derechos fundamentales en perspectiva constitucional*, Madrid, 2004, s. 306; SCHMITZ, T.: Die Charta der Grundrechte der Europäischen Union als Konkretisierung der gemeinsamen europäischen Werte, *Die Europäische Union als Wertegemeinschaft*, Berlin, 2005, s. 85; a BEYER, U.; OEHME, C., a KARMRODT, F.: Der Einfluss der Europäischen Grundrechtecharta auf die Verfahrensgarantien im Unionsrecht, *Beiträge zum Transnationalen Wirtschaftsrecht*, č. 34, November 2004, s. 14. Nedávno sa Charty základných práv dovolával Európsky súd pre ľudské práva, aby v modernejšom svetle vyložil články EDĽP, ktoré sú viac ako 50 rokov staré (pozri napríklad Goodwin/Spojené kráľovstvo, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 2002-VI, § 100). V rozsudku vo veci Unibet, už citovanom v poznámke pod čiarou 23, bod 39, Súdny dvor Európskych spoločenstiev na ňu prvýkrát odkázal v spojení s právom na účinnú súdnu ochranu.

44 — Rozsudky vo veci Krombach, už citovaný v poznámke pod čiarou 39, bod 26; zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, body 20 a nasl., a z 11. januára 2000, Holandsko a van der Wal/Komisia, C-174/98 P a C-189/98 P, Zb s. I-1, bod 17.

45 — Podľa HAASE, K.: *Die Anforderungen an ein faires Gerichtsverfahren auf europäischer Ebene*, Berlin, 2006, s. 282, na rozdiel od práva na spravodlivý súdny proces v článku 6 EDĽP, ktoré podľa svojho znenia pokrýva iba občianskoprávne a trestné konania, vecná pôsobnosť požiadavky Spoločenstva na spravodlivý proces v dôsledku jej charakteristiky ako všeobecnej zásady práva Spoločenstva sa od počiatku uplatňuje na všetky druhy konania. Pozri rozsudok z 13. februára 1979, Hoffmann-La Roche/Komisia, 85/76, Zb. s. 461, bod 9, a rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, Enso Española/Komisia, T-348/94, Zb. s. II-1875, bod 80, a z 22. októbra 1997, SCK a FNK/Komisia, T-213/95 a T-18/96, Zb. s. II-1739, body 53 a nasl.

právo štátu trestať a zároveň chrániť práva obvineného.[46] Okrem osobitných znalostí v oblasti trestného stíhania a individuálnej právnej ochrany zabezpečuje súdnictvo svoju nezávislosť nevyhnutnú na vykonávanie jeho úloh.[47]

56. Aby sa zabránilo obchádzaniu právnej ochrany priznanej v trestnom konaní tým, že by sa opatrenia trestného stíhania klasifikovali ako disciplinárne, správne alebo občianskoprávne opatrenia,[48] Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že pojem „trestné obvinenie" v zmysle článku 6 ods. 1 EDĽP musí byť vykladaný autonómne.[49] V uvedenom kontexte je nesporné, že taký neurčitý právny pojem obsahuje tak hmotnoprávne, ako aj procesnoprávne zložky, keďže oblasť chránená uvedeným základným právom pokrýva celé trestné konanie vrátane odvolacieho konania a odsúdenia.[50]

57. Podľa môjho názoru sa rovnaké úvahy musia uplatniť, pokiaľ ide o výklad právneho pojmu „trestne stíhateľný skutok" v článku 3 nariadenia č. 1697/79. Inak by existovalo riziko, že ak by bol členský štát oprávnený vytvoriť dodatočnú a konkurenčnú právomoc v trestných veciach, mohli by byť obídené procesné záruky upravené právom Spoločenstva založené na článku 6 ods. 1 EDĽP a na článku 47 Charty základných práv. Uvedený záver je osobitne uplatniteľný, pokiaľ ide o vymedzenie právomocí colných orgánov, súčasti výkonnej moci štátu, čo je od počiatku v rozpore so znením článku 6 ods. 1 EDĽP a článku 47 Charty základných práv.

46 — CUNHA RODRIGUES, J. N.: Discours de son Excellence le Procureur Général de la République, Conference of the Chief Justices of the Supreme Courts and Attorney-Generals of the Countries of the European Union, citované dielo v poznámke pod čiarou 32, s. 19 a nasl., odkazuje na výlučnú právomoc súdov v oblasti trestnej spravodlivosti. Navyše poukazuje na ťažkosti pri zlaďovaní potreby chrániť spoločnosť proti zločinu a zabezpečovania procesných záruk. BACIGALUPO, E.: *Justicia penal y derechos fundamentales*, Madrid, 2002, s. 134, považuje za cieľ trestného konania odsúdenie vinného a ochranu nevinného.

47 — DE FIGUEIREDO DIAS, J.: *Direito processual penal*, Coimbra, 2004, s. 303 a nasl., je názoru, že nezávislosť trestného súdnictva predstavuje vyjadrenie zásady rozdelenia moci. Považuje uvedené rozdelenie za odôvodnené tiež kvôli zvyšujúcej sa spoločenskej funkcií, ktorú musia plniť sudcovia trestných súdov. BACIGALUPO, E.: citované dielo v poznámke pod čiarou 46, s. 14, pripomína proces, v ktorom sa po konci absolutistického obdobia vyvinuli v Európe 18. a 19. storočia prvé nezávislé trestné súdy.

48 — Pozri OVEY, C., a WHITE, R., Jacobs a White, *The European Convention on Human Rights*, 3. vydanie, Oxford, 2002, s. 141; SOYER, J.-C., a de SALVIA, M.: *La Convention européenne des droits de l'homme — Commentaire article par article* (editované DECAUX, E., a IMBERT, P.-H.), 2. vydanie, Paris, 1999, s. 254.

49 — Pozri napríklad rozsudky Európsky súd pre ľudské práva, z 8. júna 1976, Engel a i./Holandsko, séria A č. 22, § 81, a z 25. februára 1993, Funke/Francúzsko, séria A č. 256-A, § 44.

50 — Pozri OVEY, C., a WHITE, R.: citované dielo v poznámke pod čiarou 48, s. 143. Vo svojom rozsudku z 15. júla 1982, in Eckle/Nemecko [séria A č. 51, (1983) 5 EDĽP 1, § 73], Európsky súd pre ľudské práva definuje pojem „obvinenie" takto: „‚Obvinenie' môže byť na účely článku 6 ods. 1 (článok 6-1) definované ako ‚oficiálne oznámenie dané jednotlivcovi príslušným orgánom o obvinení z toho, že spáchal trestný čin'". Preto sa rozsah ochrany priznanej článkom 6 ods. 1 EDĽP vzťahuje na celé trestné konanie vrátane odvolacieho konania a odsúdenia: „Čo sa týka konca ‚lehoty', v trestných veciach pokrýva lehota upravená článkom 6 ods. 1 celé predmetné konanie vrátane odvolacieho konania." (§ 76).

— Zásada prezumpcie neviny

58. Ďalej považujem za vhodné, tiež pokiaľ ide o prvú otázku, poukázať na zásadu zakotvenú v článku 6 ods. 2 EDĽP, podľa ktorej každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, kým jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom. Článok 48 Charty základných práv v súlade s tým stanovuje, že každý, kto je obvinený, sa považuje za nevinného, kým jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom. Zásada prezumpcie neviny je uznávaná ako výraz právneho štátu vo všetkých právnych poriadkoch členských štátov Európskej únie.

59. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva vrhá svetlo na význam zásady prezumpcie neviny. Z uvedenej judikatúry vyplýva, že taká prezumpcia sa prejavuje rôznymi spôsobmi. Na účely tejto veci však možno pozorovať nasledujúce relevantné charakteristiky.

60. Zo zásady prezumpcie neviny majú prospech iba osoby, ktoré sú obvinené z trestného činu. [51] Zásada od štátu vyžaduje, aby s obvineným zaobchádzal, ako keby nespáchal trestný čin, až do doby, keď štát v podobe orgánov stíhajúcich trestné činy nepredloží dostatočné dôkazy na presvedčenie nezávislého a nestranného súdu o vine obvineného. Spravidla musí prokurátor mimo akúkoľvek pochybnosť vinu obvineného preukázať. Podľa názoru zaujatého Európskym súdom pre ľudské práva znáša dôkazné bremeno prokurátor a akákoľvek pochybnosť musí byť v prospech obvineného. [52]

61. Navyše ani súd, ani verejný činiteľ nesmie uskutočniť žiadne vyjadrenie, že obvinený je vinný zo spáchania trestného činu, pred tým, ako bude postavený pred súd a odsúdený. Prezumpcia neviny je porušená, ak sa prostredníctvom poznámky verejného činiteľa týkajúcej sa osoby obvinenej z trestného činu uskutočnia vyjadrenia týkajúce sa viny obvinenej osoby bez toho, aby uvedená vina bola preukázaná v súlade s právom, a bez toho, aby mala uvedená osoba príležitosť

51 — X/Spolková republika Nemecko, č. 4483/70 — žaloba bola zamietnutá ako neprípustná.

52 — Rozsudok zo 6. decembra 1988, Barberà, Messegué a Jabardo/Španielsko, séria A č. 146 (1989), § 77.

využiť svoje právo na obranu. [53] Ak sa uskutočňujú verejné vyjadrenia týkajúce sa záležitostí spojených s trestným konaním, treba byť diskrétny. [54]

62. Uvedená judikatúra sa opiera po prvé o právne presvedčenie, že iba trestné konanie môže vyústiť do formálneho určenia viny v súlade s trestným právom a že preto žiaden iný verejný orgán nemôže charakterizovať osobu ako vinnú. Po druhé zohľadňuje skutočnosť, že verejné vyjadrenie o podozrení verejných orgánov môže mať negatívne dôsledky na právnu situáciu jednotlivca. Logicky je jej cieľom ochrana obvinenej osoby pred prejudikovaním veci. [55]

63. Podľa môjho názoru rozhodnutie o trestnosti skutku dlžníka, ak k nemu dospejú colné orgány v rámci dodatočného vyberania cla pred odsúdením súdom, prináša riziko prejudikovania veci a verejného biľagovania dlžníka. Zatiaľ čo dlžník môže namietať proti colnému výmeru vydanému orgánmi prostredníctvom súdneho konania v správnom súdnictve, a mohol by sa teda brániť proti nepriamemu obvineniu z trestného činu, nie je na mieste

53 — Vo svojom rozsudku z 25. marca 1983, Minelli/Švajčiarsko [séria A č. 62 (1983), § 38], Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti prezumpcie neviny, že článok 6 ods. 2 EDĽP je porušený akýmkoľvek dôvodom na vydanie rozhodnutia súdu ukončujúceho konanie kvôli uplynutiu premlčacej doby, ktorým sa vytvára dojem, že sudca považuje obžalovaného za vinného. V uvedenej veci išlo o procesné pravidlo, ktoré požadovalo od obžalovaného, aby znášal trovy, ak bolo jasné, že by bol neúspešný. Súd pre ľudské práva konštatoval, že napriek opatrnej formulácií („so všetkou pravdepodobnosťou“, „veľmi pravdepodobne“) obsahovalo odôvodnenie švajčiarskeho súdu úsudky, ktoré boli nezlučiteľné s článkom 6 ods. 2 EDĽP. Rozsudok z 10. februára 1995, Allenet de Ribemont/Francúzsko [séria A č. 308 (1995), §§ 37 a 41], sa týkal vyjadrení vzťahujúcich sa na obvinenie, že Ribemont napomáhal úmyselnému zabitiu a podnecoval ho, ktoré boli vyslovené vysoko postavenými policajnými dôstojníkmi a francúzskym ministerstvom vnútra v priebehu tlačovej konferencie, ktorá sa uskutočnila súbežne s trestným konaním. Súd pre ľudské práva považoval uvedené vyjadrenia za jasné vyhlásenie zo strany verejných orgánov k vine pána Ribemonta, ktoré bolo spôsobilé ovplyvniť verejnú mienku a prejudikovať posúdenie príslušným súdom. Rozsudok z 10. októbra 2000, Daktaras/Lotyšsko [individuálna sťažnosť č. 42095/98, § 41], sa týkal poznámok prokurátora prednesených v priebehu vyšetrovania, z ktorých sa dalo odvodiť, že vina obvineného už bola preukázaná. Po prvé Súd pre ľudské práva pripomenul, že prezumpcia neviny môže byť porušená tiež prokurátorom, ktorý musí prijať rozhodnutie o ukončení vyšetrovania. Hoci súd považoval výraz „preukázaný“ za nešťastný, vzhľadom na konkrétne okolnosti, za ktorých bol výraz použitý, odmietol uznať porušenie článku 6 ods. 2 EDĽP. Vo svojom rozsudku z 28. apríla 2005, A. L./Nemecko [individuálna sťažnosť č. 72758/01, § 31], Európsky súd pre ľudské práva odkázal na svoj rozsudok vo veci Daktaras pripomenúc, „že prezumpcia neviny zakotvená v článku 6 ods. 2 je jedným z prvkov spravodlivého súdneho procesu vyžadovaného článkom 6 ods. 1. Bude porušená, ak vyjadrenie verejného úradníka týkajúce sa osoby obvinenej z trestného činu odráža názor, že osoba je vinná, ak nebola vina osoby v súlade so zákonom preukázaná. Stačí, dokonca aj pri neexistencii akéhokoľvek formálneho konštatovania, že existuje nejaké odôvodnenie naznačujúce, že úradník považuje uvedenú osobu za vinnú“.

54 — Rozsudok z 26. marca 2002, Butkevičius/Lotyšsko [individuálna sťažnosť č. 48297/99, §§ 51 až 54], sa týkal vyjadrení v médiách uskutočnených generálnym prokurátorom a predsedom lotyšského parlamentu po zatknutí bývalého ministra obrany pána Butkevičiusa pre podozrenie z korupcie. Európsky súd pre ľudské práva považoval uvedené vyjadrenia za spôsobilé podnietiť verejnosť k tomu, aby verila, že obvinený je vinný — dokonca pred jeho konečným odsúdením. Preto konštatoval, že bol porušený článok 6 ods. 2 EDĽP.

55 — FROWEIN, J.: Zur Bedeutung der Unschuldsvermutung in Art. 6 Abs. 2 der Europäischen Menschenrechtskonvention, *Recht als Prozess und Gefüge: Festschrift für Hans Huber zum 80. Geburtstag*, Bern, 1981, s. 554 až 556, analyzuje rozhodnutie Komisie pre ľudské práva v spojení so sťažnosťou Petry Krauseovej proti Švajčiarsku, v ktorej tvrdila, že vyjadrenie prednesené švajčiarskym ministrom spravodlivosti v televízii porušilo článok 6 ods. 2 EDĽP. V uvedenom vyjadrení bola Petra Krauseová, ktorá bola v danom čase vo väzbe, opísaná ako páchateľ trestných činov spáchaných s pomocou výbušnín. Komisia potvrdila uplatniteľnosť článku 6 ods. 2 EDĽP z dôvodu základnej zásady obsiahnutej v uvedenom ustanovení, že nikto nemôže byť označený orgánmi za vinného z trestného činu bez toho, aby o tom rozhodol súd. Odkazujúc na pripomienky Komisie pre ľudské práva autor poznamenáva, že kategorické vyjadrenie podozrenia môže mať značné nepriaznivé dôsledky. Konkrétne môžu ovplyvniť súdne konanie, ak vyústia do kampane tlače alebo ak existujú iné riziká, že sudcovia budú ovplyvnení.

očakávať, že dotknutá osoba sa uchýli k iným prostriedkom právnej ochrany, ako sú tie, ktoré sú zaručené trestným právom procesným. Skôr musí členský štát prevziať povinnú starostlivosť, ktorú ukladá EDĽP [56] a právo Spoločenstva. Uznanie právomoci colného orgánu vo veciach výkladu, ako to požadujú portugalská vláda a Komisia, preto nemôže byť považované za zlučiteľné s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcou sa zásady prezumpcie neviny vo veciach Minelli, Ribemont, Daktaras a Butkevičius [57]. Obmedzenie tomu zodpovedajúcich základných práv dlžníka nemôže byť odôvodnené ani záujmom Spoločenstva na dodatočnom vybraní nezaplateného cla, ktoré možno vyplýva z porušenia práva Spoločenstva.

c) Záver

64. Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že právny pojem „trestne stíhateľný skutok“ treba tiež so zreteľom na základné práva Spoločenstva posudzovať tak, že odkazuje na trestné právo procesné členských štátov. V dôsledku toho je iba konečné odsúdenie trestným súdom členského štátu spôsobilé poskytnúť výklad s účinkami na príslušné právo Spoločenstva k dodatočnému vyberaniu cla.

2. Druhá otázka

65. Z mojich pripomienok k prvej otázke vyplýva, že rozhodnutie prokurátora nemôže nahradiť konečné rozhodnutie súdu. Ďalej treba poznamenať, po prvé, že v mnohých členských štátoch Európskej únie je z organizačného a funkčného hľadiska prokuratúra buď napojená na výkonnú moc v štáte, alebo je prinajmenšom považovaná za úzko

56 — HAASE, K.: citované dielo v poznámke pod čiarou 45, s. 92, pripomína skutočnosť, že v prípade výstupov z médií, ktoré vopred osobu odcudzujú, Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že podľa článku 6 ods. 1 EDĽP majú zmluvné štáty určitú povinnosť ochrany. V súlade s uvedenou povinnosťou musia štáty prijať aktívne opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa tlač pri podávaní informácií o prebiehajúcom trestnom konaní pohybovala v požadovaných hraniciach objektívnosti.

57 — Pozri poznámky pod čiarou 53 a 54.

spojenú s touto mocou,[58] a po druhé, že procesné právo priznáva sudcovi v trestnom konaní právo prijímať konečné rozhodnutia v tom zmysle, že len čo sa stane rozsudok konečným, trestné konanie sa považuje za ukončené. Právny dôkaz viny je teda poskytnutý len pri konečnom rozsudku.[59] Navyše sa uvedený záver zhoduje s názorom zaujatým portugalskou vládou, podľa ktorého jedinou možnosťou, ako si byť istý v tom, že bol v skutočnosti spáchaný „trestne stíhateľný skutok", je čakať na záver trestného konania.[60] Logicky možno v záujme právnej istoty zohľadniť iba uvedený zvrchovaný akt a nie vznesenie obvinenia prokuratúrou.

3. Tretia otázka

66. Zásada prezumpcie neviny, ako je odvodená z článku 6 ods. 2 EDĽP a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, vyžaduje, aby prokurátor bez akejkoľvek pochybnosti preukázal vinu obvineného.[61] Zásada *in dubio pro reo*[62] odvodená podľa väčšiny právnych vedcov tiež z uvedeného ustanovenia sa uplatňuje v kontexte rozhodovania súdov. Predstavuje teda osobitné vyjadrenie prezumpcie neviny.

58 — V právnych poriadkoch niekoľkých členských štátov je za trestné stíhanie zodpovedná výlučne prokuratúra, a preto má výlučné právo podať obžalobu. Jej povinnosťou je vyšetrovať a stíhať dotknutý skutok na súde. Pritom koná buď v súlade so svojím vlastným oprávnením voľnej úvahy (zásada účelnosti trestného stíhania), alebo keď tak vyžaduje zákon (zásada trestného stíhania v súlade so zákonom). Hlavným problémom v súvislosti s prokuratúrou je ten, či existujú také podmienky, ktoré umožňujú plnenie jej úloh bez politických zásahov, ktoré by mohli mať dopad na jej povinnosť nestrannosti. V uvedenom kontexte sa považuje za problematické to, že prokuratúra je často úzko prepojená alebo dokonca podriadená výkonnej moci (k uvedenému aspektu pozri „Conference of the Chief Justices of the Supreme Courts and Attorney-Generals of the Countries of the European Union", citované v poznámke pod čiarou 32, s. 484 a nasl.). K autonómii a administratívnej štruktúre portugalského „Ministério Público", pozri PEREIRA, R.: O domínio do inquérito pelo Ministério Público, *Jornadas de direito processual penal e direitos fundamentais (Organizadas pela Faculdade de Direito da Universidade de Lisboa e pelo Conselho Distrital de Lisboa da Ordem dos Advogados, com a colaboração do Goethe Institut)*, Coimbra, 2004, s. 128 až 130. DE FIGUEIREDO DIAS, J.: citované dielo v poznámke pod čiarou 47, s. 362 až 368, zastáva názor, že pri neexistencii právomoci vyhlásiť rozsudok nemôže byť portugalský „Ministério Público" považovaný za súčasť súdnej moci. Podľa portugalskej ústavy je právomoc vyniesť rozsudok vyhradená iba súdom. Z dôvodu jej relatívnej autonómie však „Ministério Público" predstavuje prepojenie medzi výkonnou mocou a súdnou mocou.

59 — Pozri tiež MEYER-LADEWIG, J.: *Konvention zum Schutz der Menschenrechte und Grundfreiheiten — Handkommentar*, Baden-Baden, 2003, článok 6, bod 85, podľa ktorého je právny dôkaz o vine poskytnutý prostredníctvom konečného rozhodnutia súdu.

60 — Pozri body 55 a nasl. písomných pripomienok portugalskej vlády.

61 — Rozsudok Barberà, Messegué a Jabardo/Španielsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 52, § 77.

62 — BACIGALUPO, E.: citované dielo v poznámke pod čiarou 46, s. 145, poukazuje na skutočnosť, že podľa teórie základných práv a moderného procesného práva sa zásada *in dubio pro reo* považuje za zásadnú zložku základného práva rešpektovania prezumpcie neviny. V uvedených veciach, keď nemožno prezumpciu neviny odvodiť priamo z vnútroštátneho práva, právna literatúra odkazuje na článok 6 ods. 2 EDĽP. V spojitosti s tým existuje zhoda v tom, že uvedené ustanovenie tiež vyžaduje rešpektovanie zásady *in dubio pro reo*. V podobnom zmysle pozri tiež MARQUES DA SILVA, G.: *Curso de processo penal*, zv. 2, Lisabon, 1993, s. 92 a nasl., ktorý odvodzuje zásadu *in dubio pro reo* z prezumpcie neviny. WALTER, T.: „Die Beweislast im Strafprozess", *Juristenzeitung*, 2006, s. 344, naopak, odvodzuje zásadu *in dubio pro reo* zo zásady právneho štátu odôvodňujúc uvedený záver odkazom na odlišný rozsah ochrany priznaný zásadou, že v pochybnostiach treba rozhodnúť v prospech obvineného a prezumpciou neviny. V niektorých ohľadoch zachádza neskôr uvedená zásada ďalej, pretože sa uplatňuje dokonca aj v prípadoch, v ktorých nemal súd v nijakom okamihu ani tú najmenšiu pochybnosť o tom výsledkom, že pred rozsudkom je obžalovaný považovaný za nevinného. Na druhej strane zásada v pochybnostiach v prospech obvineného prekračuje rámec prezumpcie neviny, pretože sa vzťahuje tiež na okolnosti, ktoré majú význam iba z hľadiska procesného práva, napríklad deň spáchania skutku ako predbežná podmienka uplatnenia premlčacích dôb.

67. Pre sudcu v trestnom konaní, na rozdiel od prokuratúry, však nie je uvedená zásada pravidlom dokazovania, ale pravidlom pri prijímaní rozhodnutí. Nehovorí sudcovi, kedy má mať pochybnosti, ale jednoducho ako sa musí rozhodnúť, keď má pochybnosti. Ak v trestnom konaní nemožno s nevyhnutnou určitosťou rozhodnúť, či obvinený spáchal konkrétny trestný čin, prezumpcia neviny musí pôsobiť v jeho prospech. [63] Trestné právo procesné zohľadňuje uvedenú skutočnosť, keď v zásade vyžaduje, aby si bol sudca pri odsudzovaní obvineného istý bez akejkoľvek primeranej pochybnosti vinou obvineného, s tým, že presné požiadavky týkajúce sa právnej istoty sú určené v súlade s vnútroštátnym trestným právom, a môžu sa teda medzi členskými štátmi líšiť. [64] Zásada *in dubio pro reo* priznáva obvinenému právo, aby sa s ním zaobchádzalo, ako keby bola preukázaná jeho nevina. [65] Preto z hľadiska trestného konania a ochrany základných práv neexistuje žiaden kvalitatívny rozdiel medzi oslobodením spod obžaloby z dôvodu nedostatku dôkazov a oslobodením spod obžaloby, ktoré je výsledkom jasného určenia neviny obvineného. [66]

68. Odkaz na vnútroštátne trestné právo procesné v článku 3 nariadenia č. 1697/79 má, pokiaľ ide o uvedené procesné zásady, záväzný účinok pre Spoločenstvo s tým dôsledkom, že tam, kde ide o uplatnenie zásady *in dubio pro reo*, sa musí uvedená zásada tiež uplatniť na vzťah medzi vnútroštátnymi orgánmi poverenými vykonávaním nariadenia a dlžníkom. V dôsledku toho nesmie byť dlžník, ktorý je oslobodený spod obžaloby trestným súdom z dôvodu nedostatku dôkazov, z právneho hľadiska posudzovaný menej priaznivo ako osoba, ktorej nevina je jasne preukázaná.

4. Štvrtá otázka

69. Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, po prvé, aké následky vyplývajú zo skutočnosti, že prokuratúra nevznáša

63 — DE FIGUEIREDO DIAS, J.: citované dielo v poznámke pod čiarou 47, s. 213; TOME GARCIA, J. A.: *Derecho procesal penal* (editované Andrés de la Oliva Santos a iní), Madrid, 1993, s. 453.

64 — Rozsudok z 27. septembra 1990, Windisch/Rakúsko, individuálna sťažnosť č. 12489/86, § 25.

65 — WALTER, T.: citované dielo v poznámke pod čiarou 62, s. 348 a nasl., uvádza, že zásada *in dubio pro reo* vo všeobecnosti vyžaduje, aby sa rozhodnutia prijímali v prospech obvineného. Povaha takého rozhodnutia závisí od predmetu príslušnej pochybnosti. Pokiaľ ide o procesné podmienky a prekážky uplatňujúce sa na prípravné konanie a súdne konanie na prvom stupni, také priaznivé rozhodnutie spočíva vždy v zastavení konania.

66 — DE FIGUEIREDO DIAS, J.: citované dielo v poznámke pod čiarou 47, uvádza, že podľa trestného práva procesného oslobodenie spod obžaloby z dôvodu nedostatku dôkazov nepredstavuje rozhodnutie v neprospech obvineného, keď je stíhanie vedené prokuratúrou (s. 212). Podľa autora musí existencia rozumnej pochybnosti vzťahujúcej sa na dôkaznú silu predložených dôkazov vyústiť do tých istých právnych dôsledkov, ako je to v prípade jasného určenia neviny obvineného (s. 215).

obvinenie proti dlžníkovi, pretože zastáva názor, že neexistujú dôkazy o trestne stíhateľných skutkoch. Po druhé si želá vedieť, či také rozhodnutie bráni konaniu na vybratie nevybraného cla.

70. Čo sa týka uvedenej otázky, rád by som poukázal na to, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora je jasné, že konanie zavedené článkom 234 ES je nástrojom spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi, prostredníctvom ktorého Súdny dvor poskytuje týmto súdom výklad práva Spoločenstva, ktorý je pre ne nevyhnutný pri riešení sporov, o ktorých majú rozhodovať. [67]

71. V rámci tejto spolupráce len vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje spor a musí niesť zodpovednosť za prijaté súdne rozhodnutie, prislúcha posúdiť s ohľadom na osobitosti prerokovávanej veci nevyhnutnosť rozhodnutia o prejudiciálnej otázke na vydanie vlastného rozsudku, ako aj náležitosť otázok položených Súdnemu dvoru. V dôsledku toho, ak sa položené otázky týkajú výkladu práva Spoločenstva, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť. [68]

72. Súdny dvor však rovnako rozhodol, že za výnimočných okolností môže skúmať podmienky, za akých sa vnútroštátny súd na neho obrátil s cieľom preveriť svoju vlastnú právomoc. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodovať o položenej prejudiciálnej otázke len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Spoločenstva nemá žiaden vzťah k skutkovým okolnostiam sporu vo veci samej alebo jeho účelu, ak ide o problém hypotetickej povahy, alebo tiež vtedy, ak Súdny dvor nemá k dispozícii skutkové alebo právne podklady nevyhnutné na užitočné zodpovedanie otázok, ktoré sú mu položené. [69]

73. Duch spolupráce, v ktorom má byť konanie o prejudiciálnej otázke vedené, totiž znamená, že vnútroštátny súd berie ohľad na funkciu zverenú Súdnemu dvoru, ktorou je prispievanie k výkonu spravodlivosti v členských štátoch, a nie podávanie poradných stanovísk k všeobecným alebo hypotetickým otázkam. [70]

74. V rozsahu, v akom sa prejudiciálna otázka týka možných právnych následkov pre konanie o dodatočné vyberanie cla, ktoré

67 — Pozri okrem iného rozsudky z 16. júla 1992, Meilicke, C-83/91, Zb. s. I-4871, bod 22, a z 5. februára 2004, Schneider, C-380/01, Zb. s. I-1389, bod 20.

68 — Rozsudok Schneider, už citovaný v poznámke pod čiarou 67, bod 21 a tam citovaná judikatúra.

69 — Pozri okrem iného rozsudky zo 16. decembra 1981, Foglia/Novello, 244/80, Zb. s. 3045, bod 18; z 15. júna 1995, Zabala Erasun a i., C-422/93 až C-424/93, Zb. s. I-1567, bod 29; z 12. marca 1998, Djabali, C-314/96, Zb. s. I-1149, bod 19, a Schneider, už citovaný v poznámke pod čiarou 67 vyššie, bod 22. Pozri nedávne návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Tizzano 18. januára 2005 vo veci Längst (rozsudok z 30. júna 2005, C-165/03, Zb. s. I-5637, I-5640, bod 45 a rozsudok v tej istej veci), body 30 až 35.

70 — Rozsudok vo veci Schneider, už citovaný v poznámke pod čiarou 67, bod 23.

by mohli vyplynúť z rozhodnutia prokuratúry upustiť od vznesenia obvinenia, musí byť podľa môjho názoru otázka považovaná nie za nevyhnutnú na rozhodnutie v spore vo veci samej, keďže nemá žiaden vzťah k skutkovým okolnostiam. Tak z uznesenia vnútroštátneho súdu o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ako aj z písomných pripomienok predložených Súdnemu dvoru portugalskou vládou a spoločnosťou ZF Zefeser je jasné, že prokuratúra po svojom trestnom stíhaní na základe podozrenia z pašovania, falšovania dokumentov, podvodu a založenia zločineckej skupiny vzniesla obvinenia proti spoločníkom ZF Zefeser na vnútroštátnom súde pre občianske a trestné veci, Tribunal Judicial de Setúbal, ktorý ich oslobodil spod obžaloby rozsudkom z 10. januára 2001. Preto v nijakom okamihu sa nevynorila otázka toho, že by prokuratúra trestné stíhanie zastavila alebo že by nevzniesla obvinenie.

75. Z uvedených pripomienok vyplýva, že štvrtá otázka, vzhľadom na jej čisto hypotetickú povahu, je irelevantná pre vyriešenie sporu, ktorý prebieha pred vnútroštátnym súdom a že preto Súdny dvor nie je povinný odpovedať.

5. Piata otázka

76. Naopak, piata otázka má skutočné spojenie so sporom vo veci samej, keďže písomné pripomienky ZF Zefeser naznačujú, že Tribunal Judicial de Setúbal bez návrhu rozhodol, že trestné stíhanie týkajúce sa trestných činov pašovania a falšovania dokumentov — z ktorého boli obvinení spoločníci uvedenej spoločnosti — bolo premlčané.

77. V dôsledku odkazu na vnútroštátne trestné právo v článku 3 nariadenia č. 1697/79 z toho nevyhnutne vyplýva, že premlčanie uplatňujúce sa na trestné stíhanie musí byť určené tiež v súlade s vnútroštátnym právom. Ako som už uviedla v kontexte prvej otázky, colné orgány sú pri uplatňovaní práva Spoločenstva viazané pojmom účinnosti v zmysle zásady spolupráce podľa prvého odseku článku 10 ES. Uvedená zásada zodpovedá povinnosti podľa druhého odseku článku 10 ES neprijať žiadne opatrenia, ktoré by mohli ohroziť dosiahnutie cieľov Zmluvy.

78. Úmysel zákonodarcu Spoločenstva vyjadrený v článku 3 nariadenia č. 1697/79, aby právo Spoločenstva odrážalo vnútroštátne trestné právo, by bol marený, ak bez ohľadu na uplynutie všeobecnej trojročnej premlčacej doby, na základe údajných trestných činov, pri ktorých je premlčanie trestného stíhania konštatované rozhodnutím súdu, by boli colné orgány oprávnené podať žalobu na správny súd na vybratie cla, ktoré nedostali.

79. Ukončenie konania pre premlčanie veci nie je založené na posúdení trestnej povahy konkrétneho správania v súlade s trestným právom hmotným, ale vyplýva z existencie procesnej prekážky konania. Lehoty na trestné stíhanie odrážajú vôľu zákonodarcu stíhať v záujme právnej istoty trestné činy iba v rámci konkrétnej doby.

80. Logicky musí byť uvedená zákonodarná vôľa rešpektovaná tiež v oblasti colného práva. Ak bol v súlade s posúdením príslušného trestného súdu trestne stíhateľný skutok už premlčaný, správny súd, ktorý má rozhodnúť o zákonnosti colného rozhodnutia, nemôže na účely colného práva predpokladať existenciu „trestne stíhateľného skutku“ v zmysle článku 3 nariadenia č. 1697/79.

81. Preto súdne ukončenie trestného konania, ktoré už bolo premlčané, bráni začatiu konania na vybratie nevybraného cla v rozsahu, v akom je uvedené konanie začaté po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby v článku 3 nariadenia č. 1697/79. Naopak, ak je lehota, v rámci ktorej bolo trestné konanie premlčané, kratšia ako všeobecná trojročná premlčacia doba, môže byť začaté konanie.

82. V tejto veci je zo spisu jasné, že súdom bolo konštatované, že trestné konanie je premlčané a uplynula všeobecná trojročná doba. Je teda vylúčené vybratie cla, ktoré ešte nebolo vybraté prostredníctvom súdneho konania.

VII — Návrh

83. Vo svetle vyššie uvedených pripomienok preto navrhujem, aby Súdny dvor na otázky položené Supremo Tribunal Administrativo odpovedal takto:

1. V rámci dodatočného vyberania cla musia colné orgány pri určovaní, či existuje „trestne stíhateľný skutok“ v zmysle článku 3 nariadenia Rady (EHS) č. 1697/79

z 24. júla 1979 uplatňovať charakterizáciu vykonanú príslušným trestným súdom.

2. Podmienky článku 3 nariadenia č. 1697/79 sa majú považovať za splnené iba vtedy, keď bol dlžník s konečnou platnosťou odsúdený v príslušnom trestnom konaní.

3. Nemožno sa domnievať, že existuje akýkoľvek „trestne stíhateľný skutok“ v zmysle článku 3 nariadenia č. 1697/79, ak súd dlžníka oslobodil spod obžaloby v súlade so zásadou *in dubio pro reo*.

4. Súdny dvor nie je povinný odpovedať na štvrtú otázku z dôvodu jej hypotetickej povahy.

5. Súdne ukončenie trestného konania pre premlčanie musí vyústiť do situácie, že nemožno začať konanie na vybratie ešte nevybraného cla po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby v článku 3 nariadenia č. 1697/79 v rozsahu, v akom je dodatočné vyberanie odôvodnené skutočnosťou, že dlžník spáchal skutok, o ktorom súd konštatoval, že je v súlade s trestným právom premlčaný. Ak je doba, v rámci ktorej bolo trestné konanie premlčané, kratšia ako všeobecná trojročná premlčacia doba, možno začať konanie na vybratie ešte nevybratého cla.